

УДК: 37.018.43+614.46

**ПЕРШИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИТЯЧОЇ
ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ.**

Ірина Лісецька

Івано-Франківський національний медичний університет

Івано-Франківськ, Україна

Вже рік все населення земної кулі живе в нових реаліях – панування нового небезпечного ворога, раніше не відомого людству вірусу SARS-CoV-2, який назавжди змінив та продовжує вносити корективи в усі без винятку усталені механізми життя людства. Ці зміни стосуються і сфери освіти, в тому числі – медичної. Пандемія коронавірусу COVID-19 та карантинні обмеження змусили майже всі країни переглянути освітні стратегії навчання. Згідно наказу МОН №406 від 16 березня 2020 року «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19» та офіційного листа «1/9-176 від 25 березня 2020 року «Щодо особливостей організації освітнього процесу під час карантину» заклади освіти зобов'язані функціонувати дистанційно. Усі заклади освіти, у тому числі й Івано-Франківський національний медичний університет (ІФНМУ), змушені були швидко, практично за один день, зреагувати на загрозу, що несе пандемія та перевести викладання дисциплін у дистанційний режим, причому було і залишається важливим, щоб освітній процес тривав та був якісним і безпечним [1, с.6, 6, с.85]. У сучасному глобальному поступі світу загалом й українського соціуму, зокрема мережа Internet певною мірою трансформувалася на освітній простір, відкриваючи студентству великі можливості доступу до інформаційних ресурсів та продуктивної співпраці. Однак, дистанційна форма навчання – це в жодному разі не спосіб підміни викладача комп'ютерною програмою, а модус взаємодіяння студентів/слухачів з викладачем на ґрунті інформаційно-комунікаційних технологій [3, 5, с.34].

XXI століття називають ерою інформатики та телекомунікацій, ерою спілкування, трансферу інформації та знань. Панування мережі Інтернет в світі, зростання його інформаційних і комунікаційних можливостей, сприяв сьогодні розвитку дистанційної форми навчання швидкими темпами [4]. Однак, впровадження дистанційної форми навчання в освітній процес вимагають більш ретельного відпрацьовування методик засвоєння знань, аналізу пріоритетів факторів, модернізації технології та врахування інших факторів, що впливають на ефективність роботи викладачів і засвоєння знань студентами в дистанційному середовищі.

Мета роботи – проаналізувати особливості дистанційного навчання та розглянути особливості організації навчального процесу на кафедрі дитячої стоматології під час дистанційного навчання.

Характерною рисою останніх років є стрімкий розвиток сучасних Web-технологій, глобальних інформаційних мереж, сприяла виникненню нових підходів у викладанні у вищій школі, тому дистанційне навчання сьогодні не є новим навчальним явищем. Дистанційна форма навчання сьогодні не є новим навчальним явищем, однак є перспективною сферою розвитку освіти в умовах панування цифрових технологій, що забезпечили сучасну трансформацію класичних методів навчання. Дає можливість у разі потреби забезпечити неперервність освітнього процесу у випадках надзвичайних обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти, завдяки використанню електронних підручників і часописів, мультимедійних презентацій, новітніх комп'ютерних програм контролю за поточним чи кінцевим рівнем знань студентів Багато спеціалістів зі стратегічних проблем освіти дистанційну форму навчання називають «освітньою системою XXI сторіччя», і сьогодні на неї зроблено велику ставку. Дистанційна форма навчання відкриває можливості побудування різнопрофільних систем безперервного самонавчання та обміну інформацією для широкого кола користувачів, незважаючи на часові та просторові пояси, вік та соціальний

статус, може адекватно реалізувати одну з потреб людини – право на освіту й отримання інформації [1, с.6, 2, с.93].

Практичні заняття з дитячої терапевтичної стоматології проводяться в форматі он-лайн конференції в програмі Microsoft Teams (попередньо створюються групи для кожної підгрупи та події в програмі – в календарі відповідно розкладу, запрошуються студенти). Microsoft Teams – центр для командної роботи в Office 365, який є більш спрощеним варіантом систем управління навчанням, проте дозволяє навчальній групі комунікувати та обмінюватися файлами. Програма зручна, тому що об'єднує все в спільному робочому середовищі, яке містить чат для обговорень, файлообмінник та корпоративні програми. Студенти проходять по кожній темі тестування в системі відповідно календарно-тематичному плану, отримують результат, який викладач конвертує в бали, відповідно критеріям оцінювання. Під-час он-лайн заняття викладач опитує тему, корегує відповідь, пояснює моменти, що були незрозумілі, використовуючи попередньо завантажені матеріали – презентації, відео, фото, рентгенограми та ортопантомограми, що допомагає засвоїти матеріал. Для майбутніх лікарів-стоматологів надзвичайно важливими є практична підготовка, робота з реальними пацієнтами, відпрацювання мануальних та комунікативних навичок, тому під час дистанційного викладання дитячої терапевтичної стоматології вирішуються ситуаційні задачі та алгоритми виконання практичних навичок, з метою максимального наближення студентів до практики. Викладач створює мультимедійну презентацію, яка складається із задач, до кожної задачі було три-чотири запитання. Виводилася на екран одна задача для кожного студента, який мав три-чотири хвилини, щоб вирішити задачу. Оцінка за заняття виставляється за вирішення тестових завдань, відповідей на запитання викладача, результати вирішення ситуаційних задач та теоретичне засвоєння практичних навичок.

Взаємодія студентів і викладача в системі дистанційного навчання відбувається обміном повідомлень в чаті Teams. У зв'язку із цим новою функцією викладача є пошук діалогових комунікацій, що підвищує мотивацію

навчання, сприяють розвитку пізнавальних інтересів студентів з навчальної дисципліни. Час дистанційного навчання дає можливість для кожного викладача індивідуально розробити подачу матеріалу з дисципліни.

Висновки. Дистанційне навчання –це цілеспрямований процес взаємодії викладача та студента – стоматолога, що ґрунтується на використанні сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дозволяють успішно здійснювати навчання на відстані, що актуально в умовах пандемії COVID-19. Тому дуже актуальним залишається необхідність ефективної організації дистанційного навчання, набуття нових навичок та вмінь у побудові онлайн-навчання. Система дистанційної освіти може і повинна зайняти своє місце в системі освіти, оскільки при грамотній її організації вона може забезпечити якісну освіту, що відповідає вимогам сучасного суспільства сьогодні.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Вірстюк Н.Г. Дистанційне навчання з дисципліни внутрішня медицина для студентів-медиків в умовах пандемії COVID-19 / Н.Г. Вірстюк, М.А. Оринчак, О.С. Човганюк та ін. // Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу: матеріали науково-методичної конференції з міжнародною участю, м. Івано-Франківськ, 18 вересня 2020 р. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний медичний університет, 2020. С.6.
2. Гончарова Н.Г. Реалізація моделей дистанційного навчання у вищих медичних навчальних закладах / Н.Г. Гончарова, О.В. Кірсанова, А.О. Светлицький // Актуальные вопросы фармацевтической и медицинской науки и практики. 2014. - № 1(14). – С. 93-96.
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні року: Постанова від 20 грудня 2000. Міністерство освіти і науки України. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
4. Корбут О.Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1123>.

5. Кучеренко Н. Дистанційне навчання як виклик сучасної університетської освіти: філософсько-правовий вимір / Н. Кучеренко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2018. - № 20.– С. 34-40.
6. Куц О.Г. Дистанційне навчання в системі медичної освіти (перший досвід кафедри нормальної фізіології ЗДМУ) / О.Г. Куц, В.М. Омелянчик, Г.І. // Бессараб Медична освіта. 2017. - № 4. – С. 85-89.